

- **semestr 2**

WSPÓŁCZESNE PROBLEMY ENERGETYCZNE ŚWIATA

- odnawialne i nieodnawialne źródła energii;
- zróżnicowanie występowania surowców energetycznych na świecie;
- cechy energetyki konwencjonalnej i alternatywnej;
- struktura produkcji energii elektrycznej na przykładzie wybranych państw;
- zmiana struktury produkcji energii pod kątem zasobów nieodnawialnych i degradacji środowiska;
- konsekwencje nierównomiernego rozmieszczenia surowców energetycznych;
- prognoza zmiany struktury produkcji energii na świecie.

ROPA RZĄDZI ŚWIATEM

- zastosowanie ropy naftowej w różnych gałęziach gospodarki;
- walka o ropę jest jedną z przyczyn współczesnych konfliktów na świecie;
- rola organizacji OPEC w gospodarowaniu ropą naftową;
- przykłady państw należących do grupy eksporterów i importerów ropy;
- konsekwencje wynikające z problemu wyczerpywania się światowych zasobów ropy naftowej ;
- rozwiązania problemu wyczerpywania się zasobów ropy naftowej.

WSPÓŁCZESNE RYNKI PRACY

- struktura zawodowa i zmiany, jakie zaszły w strukturze zatrudnienia na przykładzie wybranych państw na świecie;
- zależność struktury zawodowej od stopnia rozwoju kraju;
- zmiany na światowych rynkach pracy wynikające z rozwoju nowoczesnych usług;
- rynek pracy a struktura wykształcenia;
- wymagania współczesnych firm wobec pracowników;
- zróżnicowanie stopy bezrobocia w Polsce i wybranych krajach Europy.

PRZEMYSŁ WYSOKIEJ TECHNOLOGII

- cechy przemysłu nowych technologii;
- czynniki lokalizacji technopolii;
- różnice między technopolią a okręgiem przemysłowym;
- rozmieszczenie i dysproporcje w rozmieszczeniu ośrodków przemysłu nowych technologii;
- przemysłowe formy przestrzenne, takie jak: **technopolie, klastry i dystrykty przemysłowe** i ich charakterystyka;
- powstawanie grup przedsiębiorstw powiązanych ze sobą gospodarczo.

TURYSTYKA NA ŚWIECIE

- przyczyny eksplozji demograficznej na przełomie XX/XXI wieku;
- regiony w Polsce i na świecie o najwyższych walorach turystycznych;
- wybrane regiony turystyczne pod względem ich atrakcyjności;

- przyczyny zmian kierunku ruchu turystycznego Polaków;
- wpływ natężenia ruchu turystycznego i rozbudowy bazy turystycznej na elementy środowiska przyrodniczego;
- konsekwencje społeczno-gospodarcze intensywnego zagospodarowania wybranych regionów turystycznych.

ROLA KOMUNIKACJI W ROZWOJU HANDLU. NOWOCZESNE USŁUGI KOMUNIKACYJNE

- rodzaj transportu i typy ładunków;
- główne kierunki przewozu osób i towarów na świecie;
- wady i zalety poszczególnych rodzajów transportu;
- terminale uniwersalne i specjalistyczne w przepływie osób i towarów;
- przyczyny i konsekwencje zmian głównych kierunków przemieszczania się ludności;
- znaczenie istnienia portów komunikacyjnych dla rozwoju regionalnego;
- rodzaje usług komunikacyjnych;
- przestrzenne zróżnicowanie dostępności do usług komunikacyjnych w Polsce i w Europie;
- pozytywne i negatywne następstwa korzystania z urządzeń komunikacyjnych;
- związek rozwoju usług z poziomem rozwoju gospodarczego państw;
- znaczenie usług komunikacyjnych w życiu codziennym.

ZMIANY NA MAPIE POLITYCZNEJ ŚWIATA

- państwa Europy i świata powstałe po 1989 r., ich znajomość na mapie;
- procesy prowadzące do wprowadzenia zmian na mapie politycznej Europy w latach 90.;
- procesy integracji i dezintegracji państw oraz problemy związane z tymi procesami;
- zmiany na mapie politycznej świata jako sposób rozwiązywania konfliktów.

MIESZKAŃCY GLOBALNEJ WIOSKI

- znaczenie terminologii: globalizacja, antyglobaliści;
- przejawy i wpływ globalizacji w działalności gospodarczej, politycznej i w życiu codziennym;
- rola i znaczenie globalizacji w skali lokalnej i globalnej.

PROCESY INTEGRACYJNE NA ŚWIECIE

- przyczyny i znaczenie procesów integracyjnych na szczeblu lokalnym, regionalnym i globalnym;
- wybrane organizacje międzynarodowe pod względem ich zakresu działań;
- rola wybranych organizacji międzynarodowych dla gospodarki światowej i poszczególnych państw;
- znaczenie organizacji pozarządowych dla społeczeństwa lokalnego;
- znaczenie organizacji w rozwiązywaniu problemów współczesnego świata.

PRZYCZYNY I SKUTKI ZAKŁÓCEŃ RÓWNOWAGI EKOLOGICZNEJ.

OCHRONA ZASOBÓW WÓD. GLOBALNE OCIEPLENIE – FAKTY I MITY.
WPLYW ROLNICTWA NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.
ANTROPOPRESJA – INGERENCJA CZŁOWIEKA W ŚRODOWISKO

- znajomość zjawisk: m. in. **środowisko przyrodnicze, środowisko geograficzne, nihilizm, determinizm, posybilizm, dziura ozonowa, kwaśne deszcze, efekt cieplarniany;**
- czynniki naturalne i antropologiczne mające wpływ na środowisko przyrodnicze;
- wpływ rozwoju rolnictwa na erozję gleby i zjawisko pustynnienia;
- ciąg przyczynowo-skutkowy opisujący zależność intensyfikacji rolnictwa, degradacji gleb i pogłębiania problemu głodu;
- konsekwencje intensyfikacji rolnictwa w wybranych rejonach świata;
- rozwiązania problemu zbyt dużej ingerencji rolnictwa w środowisko przyrodnicze;
- wpływ działań w obrębie poszczególnych działów gospodarki ingerujących w środowisko przyrodnicze;
- konieczność wdrażania działań, polegających na racjonalnym gospodarowaniu zasobami;
- rola edukacji w kształtowaniu świadomości ekologicznej społeczeństwa;
- działania, które mogą podejmować społeczności lokalne w celu oszczędzania zasobów przyrody.

